
RAZLIKOVNI ISPIT

diplomski sveučilišni studij brodogradnje

20. 06. 2008.

ŠIFRA PRISTUPNIKA (osam znamenki):

Svaki zadatak ima ponuđenih 5 odgovora od kojih je samo jedan točan. Potrebno je zaokružiti slovo ispred točnog odgovora. Točno zaokružen odgovor donosi 3 boda, a nazaokružen odgovor donosi nula bodova. Netočno zaokružen odgovor donosi -1 bod.

1. Zadana je funkcija $z = f(x, y)$ pri čemu je $x = \cos(u^2 v^2)$, $y = \frac{u}{v}$. Parcijalna derivacija $\frac{\partial z}{\partial u}$ jednaka je:

- a) $-2u \sin(u^2 v^2) f_x + \frac{1}{v} f_y$ b) $\cos(u^2 v^2) f_x + \frac{u}{v} f_y$ c) $-2u \sin(u^2 v^2) f_x + \frac{u}{v} f_y$
d) $\cos(u^2 v^2) f_x + \frac{u}{v} f_y$ e) $-\sin(u^2 v^2) f_x + \frac{1}{v} f_y$

2. Linearizacija funkcije $f(x, y) = \ln\left(x + \sqrt{x^2 + 3y^2}\right)$ u okolini točke $(-1, 1)$ jednaka je:

- a) $L(x, y) = \frac{1}{2}(x+1) + \frac{3}{2}(y-1)$ b) $L(x, y) = 2 + \frac{1}{2}(x+1) + \frac{3}{2}(y-1)$
c) $L(x, y) = (x+1) + 3(y-1)$ d) $L(x, y) = 1 + \frac{1}{2}(x-1) + \frac{3}{2}(y+1)$
e) $L(x, y) = \frac{1}{2}(x+1) - \frac{3}{2}(y-1)$

3. Ako se u integralu $\int_0^1 dy \int_{-\sqrt{y}}^{\sqrt{y}} f(x, y) dx$ promijeni poredak integracije dobije se:

- a) $\int_{-1}^1 dx \int_{x^2}^1 f(x, y) dy$ b) $\int_0^1 dx \int_{x^2}^1 f(x, y) dy$ c) $\int_{-1}^1 dx \int_1^{x^2} f(x, y) dy$
d) $\int_0^1 dx \int_{y^2}^2 f(x, y) dy$ e) $\int_{-\sqrt{x}}^{\sqrt{x}} dy \int_0^1 f(x, y) dx$

-
4. Funkcija $f(x, y) = -2x^3 + 6x^2 + 3y^2 + 6xy$ ima ekstrem u točki
- a) $M(-1, 0)$ b) $M(0, 1)$ c) $M(-1, -1)$
d) $M(0, 0)$ e) $M(-1, 1)$
5. Vrijednost dvostrukog integrala $\iint_D (6 - x^2 - y^2) dx dy$ gdje je D krug određen nejednakošću $x^2 + y^2 \leq 4$ iznosi:
- a) 10π b) 12π c) 14π d) 16π e) 18π
6. Volumen ispod ravnine $z = 6 - x$ omeđen plohami $y = \sqrt{x}$, $y = 2\sqrt{x}$, $x = 4$ za $y \geq 0$ iznosi:
- a) $\frac{16}{5}$ b) $\frac{96}{5}$ c) $\frac{32}{5}$ d) $\frac{48}{5}$ e) $\frac{76}{5}$
7. Od ponuđenih tvrdnji izdvojite točnu:
- a) Funkcija $f(x, y)$ ima sigurno ekstrem u točki (x_0, y_0) ako je $f_x(x_0, y_0) = 0$ i $f_y(x_0, y_0) = 0$.
- b) Funkcija $f(x, y)$ ima sigurno maksimum u točki (x_0, y_0) ako je $f_x(x_0, y_0) = 1$, $f_y(x_0, y_0) = -1$ i $f_{xx}(x_0, y_0)f_{yy}(x_0, y_0) - f_{xy}(x_0, y_0)^2 < 0$.
- c) Funkcija $f(x, y)$ ima sigurno minimum u točki (x_0, y_0) ako je $f_x(x_0, y_0) = 1$, $f_y(x_0, y_0) = -1$ i $f_{xx}(x_0, y_0)f_{yy}(x_0, y_0) - f_{xy}(x_0, y_0)^2 > 0$.
- d) Ako je $f_x(x_0, y_0) = 0$ i $f_y(x_0, y_0) = 0$, te $f_{xx}(x_0, y_0)f_{yy}(x_0, y_0) - f_{xy}(x_0, y_0)^2 < 0$, onda funkcija u točki (x_0, y_0) sigurno nema ekstrema.
- e) Niti jedna od ponuđenih tvrdnji nije točna.
8. Zadan je statistički skup s podacima $\{7, 8, 9, 9, 10, 11, 15, 13, 11, 10\}$. Za tako zadane podatke aritmetička sredina i medijan jednaki su:
- a) $\bar{x} = 10.3$; $x_{med} = 11$ b) $\bar{x} = 10.1$; $x_{med} = 10$ c) $\bar{x} = 10.3$; $x_{med} = 10.3$
d) $\bar{x} = 10.3$; $x_{med} = 10$ e) Ništa od navedenog
9. Inženjerska tvrtka natjecala se za dobivanje triju projekata. Označimo s $A_i, i = 1, 2, 3$ događaj dobivanja i -tog projekta i pretpostavimo da vrijedi: $P(A_1) = 0.22$, $P(A_2) = 0.25$, $P(A_3) = 0.28$, pri čemu su događaji $A_i, i = 1, 2, 3$ međusobno nezavisni. Vjerojatnost da je dobiven barem jedan od projekata jednaka je:
- a) 0.750   b) 0.015   c) 0.579   d) 0.421   e) Ništa od navedenog

-
10. Ako je vjerojatnost događaja A jednaka $P(A) = 0.6$, a vjerojatnost događaja B jednaka $P(B) = 0.15$, te su događaji A i B nezavisni, vjerojatnost događaja $A|B$ jednaka je
- a) 0.6   b) 0.75   c) 0.09   d) 0.4   e) Ništa od navedenog
11. Na dva istovjetna stroja proizvode se određene komponente. Prvi stroj je u boljem stanju pa proizvede 60% komponenti uz 3% škarta, dok se na drugom stroju proizvede 40% komponenti uz 6% škarta. Sve se komponente skladište na istom mjestu. Vjerojatnost da je slučajno odabrana neispravna komponenta proizvedena na prvom stroju jednaka je:
- a) 0.018   b) 0.042   c) 0.43   d) 0.024   e) Ništa od navedenog
12. Ako je vjerojatnost pojavljivanja događaja A u nekom pokusu jednaka p , onda je slučajna varijabla X , koja predstavlja broj pojavljivanja događaja A u n ponavljanja pokusa, porazdijeljena po:
- a) binomnoj razdiobi   b) geometrijskoj razdiobi
c) Poissonovoj razdiobi   d) eksponencijalnoj razdiobi
e) normalnoj razdiobi
13. U neki je aparat ugrađeno 10 jednakih komponenti, čija je vjerojatnost kvara jednaka 0.05. Aparat će raditi ako su najviše dvije komponente u kvaru. Vjerojatnost da će aparat raditi jednaka je:
- a) 0.95   b) 0.99   c) 0.075   d) 0.6   e) Ništa od navedenog
14. U knjizi s 300 stranica nađeno je 990 grešaka. Pod pretpostavkom da se broj grešaka ravna po Poissonovoj razdiobi, vjerojatnost da će se na slučajno odabranoj stranici pojaviti 5 grešaka, jednaka je:
- a) 0.12   b) 0.3   c) 0.15   d) 0.24   e) Ne može se odrediti
15. Tvornica proizvodi 3 vrste proizvoda, pri čemu na proizvodnju prve vrste proizvoda otpada 70% ukupne proizvodnje, na drugu vrstu 20% i treću vrstu 10%. Profit od prve vrste iznosi 10 kn/kom, od druge vrste 20 kn/kom i od treće vrste 30 kn/kom. Prosječna zarada tvornice po komadu proizvedenog proizvoda jednaka je:
- a) 20 kn   b) 25 kn   c) 15 kn   d) 14 kn   e) Ništa od navedenog
16. Pretpostavimo da je trajnost žarulje porazdijeljena po normalnoj razdiobi s prosječnom vrijednošću od 500 sati i standardnim odstupanjem od 20 sati. Vjerojatnost da će žarulja trajati barem 530 sati jednaka je:
- a) 0.99305   b) 0.00695   c) 0.93319
d) 0.06681   e) Ništa od navedenog
17. Tisuću znakova poslano je kroz komunikacijski kanal. Svaki znak može biti pogrešno primljen s vjerojatnošću 0.005, nezavisno od ostalih. Koristeći aproksimaciju normalnom razdiobom, vjerojatnost da je broj pogrešno primljenih znakova najviše 5 jednaka je:
- a) 0.005   b) 0.05   c) 0.5   d) 0.025   e) Ništa od navedenog

18. Dimenzija nekog proizvoda je slučajna varijabla X porazdijeljena po normalnom zakonu $N(1, 0.01^2)$. Dopusšteno odstupanje d za koje vrijedi da će se s 99%-tnom sigurnošću dimenzija proizvoda nalaziti na intervalu $I = (1 - d, 1 + d)$ jednako je:

- a) 0.026   b) 0.01   c) 0.005   d) 0.26   e) Ništa od navedenog

19. Razdioba slučajnog vektora (X, Y) zadana je tablicom

$X \backslash Y$	3	5	7
0	0.03	0.17	0.05
1	0.05	0.20	0.10
2	0.12	0.13	0.15

Matematičko očekivanje slučajne varijable Y jednako je:

- a) 5   b) 5.2   c) 5.4   d) 5.6   e) Ništa od navedenog

20. Promatran je broj proizvedenih elemenata Y u odnosu na broj neispravno proizvedenih elemenata X u jednom danu. Promatranje tijekom nekog perioda dalo je sljedeću distribuciju vjerojatnosti

$X \backslash Y$	10-14	15-19	20-24	25-29
0	0.13	0.07	0.01	0
1	0.05	0.10	0.20	0.15
2	0.02	0.03	0.04	0.20

Prosječan broj proizvedenih elemenata u danima kada je proizveden samo jedan element s greškom jednak je:

- a) 21.5   b) 19   c) 11   d) 17.5   e) Ništa od navedenog

21. Reynoldsov broj broda R_n određuje se prema formuli:

- a) $\frac{V^2 \cdot L}{\sqrt{\nu}}$ b) $\frac{V \cdot L}{\nu}$ c) $\frac{V \cdot L^2}{\nu}$ d) $\frac{V^2 \cdot L}{\nu}$ e) $\frac{V \cdot L}{\nu^2}$

22. Viskozni otpor broda R_v jednak je:

- a) $R_F + R_A$ b) $R_W - R_F$ c) $R_F - R_T$ d) $R_T - R_W$ e) $R_T - R_F$

23. Brodski vijak ima uzduž čitavog krila konstantan uspon P pri čemu je omjer uspona $P/D=1.0$. Kut za koji je potrebno zakrenuti krila vijka, tako da vijak s novim položajem krila na presjeku krila $r=0.7R$ ima omjer uspona $P/D=1.2$, iznosi:

- a) $\alpha = 34.2^\circ$ b) $\alpha = 16.8^\circ$ c) $\alpha = 4.17^\circ$ d) $\alpha = 0.92^\circ$ e) $\alpha = 7.15^\circ$

24. Skliz brodskog vijka S određuje se prema formuli:

a) $S = \frac{P - V_A}{P}$

b) $S = \frac{n \cdot P - V}{n \cdot P}$

c) $S = \frac{V_A - n \cdot P}{n \cdot P}$

d) $S = \frac{V_A - n \cdot P}{V_A}$

e) $S = \frac{n \cdot P - V_A}{n \cdot P}$

25. Stupanj djelovanja trupa broda η_H određuje se prema formuli:

a) $\frac{R_T \cdot V_A}{T \cdot V}$

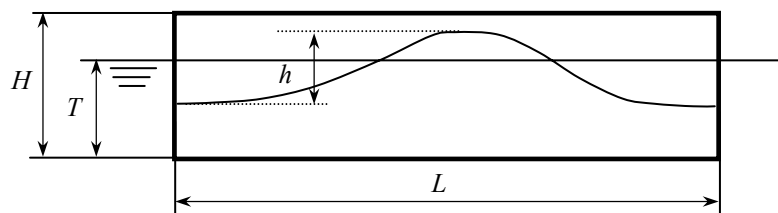
b) $\frac{1-w}{1-t}$

c) $\frac{(1-w)^2}{(1-t)^2}$

d) $\frac{1-t}{1-w}$

e) $\frac{P_T}{P_E}$

26. Za prizmatični ponton na brijegu sinusoidalnog vala,

uz $L=80$ m, $B=14$ m, $T=5$ m, $H=9$ m, $h=L/20$ i $\rho g \approx 10$ kNm⁻³ maksimalni moment savijanja M_{maks} , je:

a) -90784 kNm

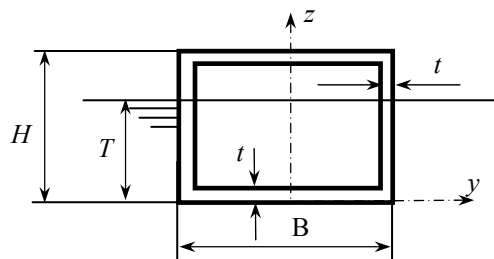
b) 90784 kNm

c) 90,784 kNm

d) 90784 MNm

e) -90784 MNm

27. Zadana je maksimalna vertikalna poprečna sila na sredini pontona $Q_{maks}=-1875$ kN, a dimenzije pontona prema slici su: $H=8$ m, $B=12$ m, $T=2.5$ m, $L=100$ m, $t=5$ mm.

U svrhu provjere poprečne čvrstoće pontona, maksimalna smična naprežanja na glavnom rebu τ_{maks} , iznose

a) 22.3 kPa

b) 0.223 MPa

c) 2.23 MPa

d) 22.3 MPa

e) 223 MPa

---

28. Izraz za proračun momenta inercije površine presjeka, tj. torzijske krutosti kod torzije tankostjenih nosača zatvorenog poprečnog presjeka (2. Bredtova formula) je:

$$\text{a) } \tau_t = \frac{M_t}{2At_{\min}}$$

$$\text{b) } \sigma_t = \frac{M}{W_{\min}}$$

$$\text{c) } \tau_t = \frac{QS}{It_{\min}}$$

$$\text{d) } \frac{d^2w}{dx^2} = -\frac{M}{EI}$$

$$\text{e) } I_t = \oint \frac{A^2}{t} ds$$

29. Za čeličnu palubu građenu po uzdužnom sistemu gradnje, jednoliko opterećenu pritiskom $p=1.72 \cdot 10^{-2} \text{ Nmm}^{-2}$, debljine $t=24.5 \text{ mm}$, uz razmak uzdužnjaka $s_u=960 \text{ mm}$ i razmak okvirnih sponja $S=4300 \text{ mm}$, maksimalni progib w_{maks} opločenja između konstrukcijskih elemenata je:

$$\text{a) } 0.134 \text{ m}$$

$$\text{b) } 1.34 \text{ cm}$$

$$\text{c) } 0.134 \text{ cm}$$

$$\text{d) } 0.134 \text{ mm}$$

$$\text{e) } 0.00134 \text{ mm}$$

30. Čelična upora kvadratnog poprečnog presjeka sastavljena od dvaju kutnih profila dimenzija $50 \times 50 \times 5 \text{ mm}$, slomila se uslijed izvijanja. Geometrijske karakteristike svake uglovnice su: površina poprečnog presjeka $A=4.8 \text{ cm}^2$, vlastiti moment inercije $I=11 \text{ cm}^4$, položaj težišta $y_t=1.4 \text{ cm}$. Modul elastičnosti čelika iznosi $E_c=21 \cdot 10^4 \text{ Nmm}^{-2}$, a modul elastičnosti aluminija je $E_{al}=7 \cdot 10^4 \text{ Nmm}^{-2}$. Ako u oba slučaja vrijedi Eulerova formula, promjer privremene aluminijske upore (puni kružni poprečni presjek), tako da može izdržati dva puta veću kritičnu silu od prethodne čelične, iznosi:

$$\text{a) } 75 \text{ cm}$$

$$\text{b) } 0.75 \text{ cm}$$

$$\text{c) } 7.5 \text{ mm}$$

$$\text{d) } 7.5 \text{ m}$$

$$\text{e) } 7.5 \text{ cm}$$